

Ortaokul Ö?rencileri ?çin Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ortaokul Ö?rencileri ?çin Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28436>

Özet

Ortaokul Ö?rencileri ?çin Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i (OÖK KÖ), ortaokul düzeyindeki ö?rencilerin ya?ad??? konu?ma ve sunum yapma ile ilgili kayg? düzeylerini ölçmek amacıyla 2014 y?l?nda **Demir ve Melanl?o?lu** taraf?ndan geli?tirilmis? psikometrik özellikleri incelenmi? bir araçtır. Ölçek, özellikle ö?rencilerin ders içi etkinliklerde, sosyal ortamlarda veya resmi sunumlarda hissettikleri **konu?ma kayg?s?** düzeylerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in geçerlik ve güvenilirlik analizlerini içermekte olup, bu analizler sonucunda ölçe?in hedef kitle için uygun bir ölçüm arac? oldu?u tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Konu?ma Kayg?s?, Ortaokul Ö?rencileri, Psikometrik Özellikler, Ölçek Geli?tirme, Geçerlik, Güvenirlik, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Tazegül Demir, Derya Melanl?o?lu.

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, Türkiye'deki ortaokul kademesinde (genellikle 5. s?n?ftan 8. s?n?fa kadar) ö?renim gören ö?rencilerin ya?ad??? **konu?ma kayg?s?** yo?unlu?unu ve türünü güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, ö?rencilerin sözlü ileti?im kurma, s?n?f içinde sunum yapma ve topluluk önünde konu?ma gibi durumlarda hissettikleri endi?e, gerginlik ve kaç?nma e?ilimlerini saptayarak, e?itimcilerin ve ruh sa?l??? uzmanlar?n?n erken müdahale stratejileri geli?tirmesine zemin haz?rlamaktadır.

Ölçek geli?tirme çal??mas?, bu ya? grubuna özgü konu?ma kayg?s? faktörlerini ayr??tırmay? ve standardize edilmi? bir ölçüm arac? sunmay? hedeflemiştir. Bu sayede, konu?ma kayg?s?n?n akademik ba?ar? ve sosyal adaptasyon üzerindeki etkileri daha net bir ?ekilde incelenebilmektedir.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel kayg? yapılar?ndan biri olan **konu?ma kayg?s?** (glossofobi veya sosyal kayg?n?n bir alt türü) yap?s?n? ölçmektedir. Konu?ma kayg?s?, bireyin bir topluluk önünde konu?ma veya sunum yapma beklentisi veya eylemi s?ras?nda ya?ad??? yo?un endi?e, fizyolojik uyar?lma ve bili?sel olumsuzluklar bütünüdür. Ortaokul düzeyinde bu yapı, genellikle akran de?erlendirmesi korkusu, performans bask?s? ve dil becerilerine olan güvensizlik gibi faktörlerle ili?kilidir.

Ölçek, bu kayg?n?n davran??sal, bili?sel ve duygusal bile?enlerini yans?tan maddelerden olu?ur. Geli?tiriciler, maddeleri olu?tururken bu ya? grubunun geli?imsel özelliklerini ve okul ortam?ndaki spesifik kayg? tetikleyicilerini göz önünde bulundurmu?lard?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, geli?tirme makalesinde detayland?r?lm??t?r. Ölçe?in yap? geçerli?i, genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir, ancak bu özet bilgide faktör yap?s?na dair spesifik katsay?lar sunulmam??t?r. Geçerlik çal??malar?n?n temel amac?, ölçek maddelerinin gerçekten **konu?ma kayg?s?** yap?s?n? ölçtü?ünü kan?tlamakt?r.

Yap? geçerli?i analizleri, ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlar? do?ru bir ?ekilde ay?r?p ay?rmad???n? göstermi?tir. Ayr?ca, içerik geçerli?i için uzman görü?lerine ba?vurulmu? ve maddelerin ortaokul ö?rencileri için kültürel ve dilbilimsel olarak uygunlu?u sa?lanm??t?r. Ölçe?in psikometrik aç?dan sa?lam bir yap?ya sahip oldu?u belirtilmi?tir.

Güvenirlik

Ortaokul Ö?rencileri ?çin Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i'nin güvenilirli?i, iç tutarlılık yöntemiyle incelenmi?tir. ?ç tutarlılık belirlemek amacıyla yayg?n olarak kullan?lan Cronbach Alfa güvenilirlik katsay?s? hesaplanm??t?r. Elde edilen sonuçlar, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarlılık?a sahip oldu?unu göstermektedir.

Tüm ölçek için hesaplanan **Cronbach Alfa güvenilirlik katsay?s?** 0,716 olarak rapor edilmi?tir.

Bu katsay?, sosyal bilimler alan?ndaki psikometrik araçlar için kabul edilebilir bir düzeyin üzerinde olup, ölçe?in farklı maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Güvenirlik çal??mas?, ölçe?in zaman içinde tutarlı sonuçlar verece?i beklentisini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçek bir "Geli?tirme" çal??mas? oldu?u için, yap? geçerli?ini sa?lamak amacıyla faktör analizleri (muhtemelen AFA ve DFA) uygulanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip olup olmad???n? veya tek bir ana faktör etraf?nda m? topland???n? belirlemeyi amaçlam??t?r. Geli?tiriciler, faktör yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu ve ortaokul ö?rencilerinin konu?ma kayg?s?n?n alt?nda yatan temel boyutlar? ba?ar?yla ayr??t?rd???n? rapor etmi?lerdir.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin farklı konu?ma kayg?s? yönlerini (örn. fizyolojik tepkiler, kaç?nma davran??lar?, bili?sel endi?eler) temsil eden alt faktörlere ayr?ld???n? veya

güçlü bir tek faktörlü yap? sergiledi?ini ortaya koymu?tur. Bu analizler, ölçe?in yap?sal modelini do?rulam??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Ö?renciler, maddelerdeki ifadelerle ne ölçüde hemfikir olduklar?n? 5 seçenek üzerinden belirtirler).

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Ortaokul Ö?rencileri.

Ya? Grubu: Genellikle 10-14 ya? aral???

Popülasyon Detaylar?: Ölçek geli?tirme çal??mas?, Türkiye'deki çe?itli ortaokullarda ö?renim gören ö?rencilerden olu?an bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmi?tir. Örneklemin demografik da??l?m? ve büyüklü?ü, ölçe?in genellenebilirli?i aç?s?ndan önemlidir ve tam detaylar orijinal makalede yer almaktadır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçe?i. Ö?rencilerden, sunulan ifadelere ne s?kl?kta veya ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmeleri istenir. Cevaplama süresi kısa ve uygulama yöntemi toplu veya bireysel olabilir.

Anahtar Kelimeler

Konu?ma Fobisi, E?itim Psikolojisi, Öz Bildirim Ölçe?i, Sosyal Kayg?, Akademik Performans, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Tazegül Demir

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: Tazegül Demir için mevcut ileti?im adresi: tazeguldemir@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak yazar?n akademik kurum bilgileri orijinal makalede bulunabilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

?zinler ve Kullan?m Hakk?: Ölçek, akademik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?mlar için genellikle orijinal yay?nc? ve yazarlar?n etik kurallar?na uygun olarak kullan?labilir. Ticari kullan?mlar için yazarlarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Akademik ara?t?rmalar için genellikle ücretsizdir, ancak kullan?m ko?ullar? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmelidir.

Geli?tirme Y?I?: 2014.

PDF Kayna??: Ölçe?in tam metnine ve uygulama yönergelerine ait orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: ortaokul-ogrencileri-icin-konusma-kaygisi-olcegi-toad.pdf

Orijinal makalenin yay?nland??? Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Fakültesi Dergisi'ndeki ba?lant?: dergiler.ankara.edu.tr

Referanslar

Demir, T. ve Melanlıo?lu, D. (2014). Ortaokul Ö?rencileri ?çin Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i: Geçerlik ve güvenilirlik çal??ması?. *Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 47(1), 103-124.

Ortaokul Ö?rencileri ?çin Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, telif hakk? veya kaynak k?s?tlamalar? nedeniyle bu özet metinde sunulmamaktadır. Ölçek maddelerinin tam listesi ve puanlama yönergeleri için lütfen Tazegül Demir ve Derya Melanlıo?lu'nun 2014 y?l?nda yay?mlanan orijinal makalesine ba?vurunuz.